

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhia:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr., a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplaca Nr. 16

Se prenumără și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Numeri singuratici la 5 cr. se vând la Tipografia, soc. pe acțiun

Numeri singuratici la 20 bani se vând la librăria G. Căjan, Ploesti

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Christos a înviat!

(*) Bucurie mare și strălucită sârbătorire însuflețește întreg pământul românesc. Tărâni și cârturari, săraci și hoieri, bătrâni și copii, bărbați și femei, — toți, într'un suflet, se inspiră de aceeași fericitoare veste, toți, extasiați, prăznuiesc sfintele și fericite zile de Paști.

Zilele Învierii! Binecuvântate și mângâioase clipe în viața schinuit neamului nostru! Voi vestiți vestea de aur a biruinței celor dreți, voi preamăriți adevărul și dreptatea, în veci biruitoare peste minciună și neadevăr...

„Christos a înviat!”, răsună dulce dela o margine la alta a pământului românesc. „Adevărat c'a înviat!”, răspund evlaviosul ehou din gurile credincioșilor Români.

O pace și o fericire ângerească lămurește sufletele turburate de a zilelor griji și patimi mici. Toți se simt înalțați sufletește, buni și îngăduitori, cinstiți și cinstitori, — după-cum cuvine-se să fim întotdeauna, dacă legea ne-o iubim dela inimă și cu tot focul curat ne alipim de învățăturile ei...

Obidiți și prigonți, despoiați și acum de neprețuitele binefaceri ale libertății adevărate, certați și bătuiți pentru-că dreptatea și adevărul propovăduim, domnie creștinească cerând stăpânitorilor noștri, — noi Români suntem din cale afară fericiti în clipele scurte, dar mângâioase ale Paștilor, clipe de biruință dreaptă vestitoare și de a adevărului înviere glăsuitoare... În sufletul nostru chinuit, în vinele noastre slăbite, în corpul nostru istovit, — o putere nouă pătrunde, sângele înflăcăându-l de curaj, mintea cu lumină nouă limpezindu-o, forțele noastre cu nouă vigoare înviorându-le, inima noastră earăși oțelindu-o spre dureri cât de zguduitoare...

Zilele Învierii chramul neamului nostru sunt, — ele vestind triumful martiriului sfânt, învingerea drepților, înfrângerea celor nelegiuți!

Și nici nu sunt sârbători așa de luminate, așa de scumpe, așa de mult dorite Românilor, — ca zilele Paștilor, zilele eternei învieri a legii creștinești.

Icoana unei viitoare vieți fericite a neamului nostru, icoana acelei vieți în care ne vom trăi și sârba triumful deplin și glorios al luptei noastre de veacuri două mii, — eată ceea-ce vedem și simțim noi Români în sfintele zile ale Paștilor!

Și când cu graiul dulce și inspirat zicem, salutându-ne, „Christos a înviat!”, — noi tresărim la gândul fericit că va veni vremea de aur, când toată româ-nimea va fi sgduiută de graiul dumnezeu de binecuvântat, care va vesti: „Românul a înviat!”, libertatea și neafirmarea Românilor a înviat! Ear' atunci, milioanele de luptători, armata neînfrântă a neamului, — într'un glas răspunde-va cu fală, neamul preamărindu-l, — „Adevărat c'a înviat!...”

Dar' nu numai triumful măreț al dreptății îl glorifică și-l asigură pentru toate timpurile învierea Domnului. Ea mai face strălucita apologie a celor două virtuți divine cari sunt cheazăia izbândei ori-cărei lupte mari: *jertfirea și suferința!*

Să ne jertfim pentru neam cum Isus s'a jertfit, pentru omenime! Să suferim pentru neam chinurile cele mai groaznice cum Isus le-a suferit pentru noi!

Atunci n'avem să ne temem nici-odată de halnii vrăjmași, cari mereu strigă călăilor și sbirilor sâlbateci: „Reștiigniți pe Români!... Atunci, de fer și stăncă fie mormântul ce ni-l sapă vrăjmași, noi tot îl vom sparge triumfător.

Nu oferă istoria pildă mai strălucită despre eroism și martiriu ca pilda lui Isus... Abnegația cea mai desăvârșită, eroismul cel mai neînfrânt, entuziasmul cel mai cald, martiriul cel mai

oribil, — toate sunt posibile apostolilor adevărați ai dreptății, luptătorilor neînfricați ai unor idei salutare...

Ni-o dovedește asta, în chipul cel mai splendid, viața și moartea Fiului din cer!

În liniștile și veselele zile de Paști, creștinii cei fără de prihană își aduc cu evlavie aminte de ne mai po-menitele pătimiri ale Mântuitorului, și pătunși de puterea pildei divine — se înalță moralicește, forțe nouă sufletești dobândind.

Noi Români, buni creștini, de când existăm, se ne aducem și acum aminte de sfintele pătimiri ale Celui-ce a mântuit neamul omenesc, și în morala acestor fapte se căutăm armele pentru mântuirea noastră!

În liniștea bisericilor și-a lăcașurilor noastre se ne aducem aminte, că n'a cunoscut Isus dușmani pe pământ decât pe vrășmașii dreptății, pe hulitorii adevărului. La rîndul nostru noi să fim adevărați frați între noi, și dușmani să fim numai dușmanilor dreptății noastre!

Buni între noi, necrutători cu dușmanii adevărați — așa se croim traiul neamului, așa se purtăm lupta noastră națională!

Și mai socotind căte războaie ne înecate dus-a Isus în contra fariseilor și căte suferințe cumplite au pecetluit cu sânge propovăduirea Lui, noi să nu ne înspăimântăm la gândul că mult va mai trebui să luptăm și mult să mai suferim — până la învierea noastră!

Răul se înfrânge greu, binele se eluptă și mai greu. Dar' cu cât munca pentru bine e mai anevoioasă, cu atât rodurile ei mai dulci și mai dăinuitoare vor fi!

Ear' cei-ce luptă și mor pentru adevăr și bine, urmașii apostolilor sunt și vrednici se fac de nemurire!...

Trăim noi Români de veacuri multe — „*săptămâna patimilor*” și pătimirile noastre nemeritate nu mai încetează. Veni-va însă și pentru noi ziua luminată, **ziua Învierii**, — numai să știm propovădui și apăra dreptatea noastră, gata fiind a ne jertfi pentru ea în ori-ce moment! Nu-i luptă dreaptă fără de isbândă, nici martiriu fără de învierea dreptății!

Christos a înviat!

Sibiu, 29 Aprilie n.

CAMERILE ROMÂNE vor fi în curând convocate la sedință extraordinară, pentru a li-se comunica schimbarea de guvern și totodată a le disolva, prin decret regal. Prin cercurile politice din București e lăptă și știrca, că noul guvern are intențiunea să facă unele algerii pentru corpurile legiuitoare române pe la finea lunii Mai.

Filosofie istorică. Ci-că „savantul” maghiar Boethy Akos lucrează la un op. în care cu „adâncă filosofie istorică” va demonstra, cum aceleași împrejurări și raporturi, cari au determinat în trecut casa habsburgică să se pună punctul de gravitație pe Viena, o va constrânge să „o pună în viitor pe — Budapesta.

O să fie foarte interesantă „filosofia istorică” a savantului Boethy.

Românii și Lueger. Referitor la interpelarea deputatului maghiar Pichler, că Românii ar fi trimis, dela Sibiu, o telegramă primarului Vienei, dlui Lueger, se o conține Monarhului, Deutsche Zeitung e autorizat să scrie, că între Români din Ungaria și Dr. Lueger nu numai schimb de telegramă, dar nici schimb de scrisori nu s'a întâmplat.

Române, că „frumosul” Pichler a afirmat și de astă-dată un mare neadevăr în die-i, ceea-ce e de altcum, singura sa notă caracteristică.

MINISTRI AUSTRIACI LA BUDA-PESTA.

Se scrie din Viena, că pe vremea petrecerii Monarhului în Gödöllő, respective Budapesta, vor veni și miniștrii austriaci Thun, Kuzl și Dipauli în capitala Ungariei, pentru a confera cu colegii lor maghiari în chestii de mare importanță.

Chestia importantă nu poate fi alta decât pactul vamal și comercial, care a devenit un adevărat șerp de mare. Probabil se va ține în Budapesta un consiliu de Coroană, cu miniștrii ambelor state dualiste.

Pentru tricolor. Recerșii din Păncota (com. Arad) s'au dus la așentare la Sibiu, cu voe bună, cu flori în pălărie și cu panglicile naționale române în jurul florilor. Și fiindcă nu s'au supus ordinului gendarmeriei, se iee jos de pe pălărie panglicile antipatriotice, au fost arestați și dați pe mâna judecătorei penale.

Biata panglică națională! Ce fiori mai stie ea băga în oasele „patrioților”!

Contele Hohenwarth.

Mercuri a decedat în Viena contele Hohenwarth, președintele curței de compturi din Viena, în etate de 75 ani. Era considerat în viață de cel mai mare inimizat al Maghiarilor, din simplul motiv, că era amic al popoarelor nemaghiare.

Numele seu e strâns legat de ideea federalismului, care era idealul seu pe vremea cât a stat în fruntea afacerilor Austriei ca ministru-president. Deși Neamț de origine, era cel mai mare binevoitor al Cehilor, pe seama cărora Monarhul edase la 1871 un rescript împărătesc, adresat dielei Boemiei, în care se recunoaște dreptul de stat al regatului boem, compus din țările Boemia, Moravia și Silezia, și li-se pune în vedere Cehilor dorința Monarhului de a se încorona în Praga de rege al Boemiei.

Maghiarii au început să lucre din toate puterile, ca să zădărnicească executarea acestui plan, care dacă se realiza, zdruncina din temelii dualismul, și cu ajutorul lui Andrassy, pe atunci ministru de externe, și-au ajuns scopul. Hohenwarth a demisionat, ear' Cehii au trecut în opoziție. Actualul guvern austriac se pare că a reluat însă firele politice lui Hohenwarth, și se poate, că ee nu a putut realiza Hohenwarth va realiza Thun sau altul, căci Maghiarii nu mai au nici un „Andrassy pe la curtea din Viena.

Rusia și Austro-Ungaria.

Cumă raporturile dintre Rusia și monarhia noastră nu sunt tocmai intime, se vede dintr'un articol apărut zilele trecute în Novosti, în care se zice între altele, că influența Austriei în Orient este a se multumi cu politica lui Bismarck, dar Slavii din Orient știu ce pot să aștepte dela Austro-Ungaria, pentru-că ved exemple evidente în Bosnia și Herzegovina

De altcum, — scrie foaia numită, — Austria a născut încă în secolul XVII. și XVIII. spre Peninsula-Balcenică; și după războiul rusesc era vorba să se facă o limitare de interese, așa, ca Rusia să primească partea dinspre răsărit, Austro-Ungaria partea dela ous. Rusia însă nu a acceptat proiectul. Infelegibilitatea 1897 n'au nimic a face cu proiectul acesta. Rusia recunoaște Austro-Ungariei dreptul de influență în afară de frontierele sale, intru-cât influența aceasta e dictată de interese vitale; dar' are dreptul să preîntâdă, ca Austro-Ungaria să nu treacă peste anumite limite și să nu împiedice dezvoltarea independentă a statelor din Balcani. Numai pe lângă condițiunea aceasta inevitabilă poate să fie menținute neconturbate raporturile între aceste state.

Rusia a dovedit, că dorește pacea, atunci când a lăsat mână Bulgariei și convocat conferența de pace. E rîndul la Austro-Ungaria. Să se rețină dela amestecul politic în afacerile interne ale statelor balcanice.

E cam energic tonul rusesc. Oare ce se va fi împlântat — după cules?

Finlanda.

Rusificarea Finlandei nu merge așa de ușor, cum și-o închipuiau cercurile poruncitoare din Rusia. Resistența e mare și energică din partea Finlandezilor, cari nu se predau sub nici o condițiune. E vorba acum să trimită o nouă petițiune Tarului, subscrisă de întreaga populațiune a țerei, și să o trimită pe cale oficială, prin guvernor și prin toate instanțele administrative, așa ca toți să aibă cunoștință despre ea.

Natural, că energia Finlandezilor a cam calmat pe cei din Rusia, cari încep a bate în retragere. Inițiativa vine dela Tarul însuși.

Din Helsingfors, capitala Finlandei, se anunță anume, că Tarul a respins proiectul ministrului de război Kuropatkin, ca anumite chestiuni ce stau în legătură cu proiectul pentru armata din Finlanda, să fie desbătute ca afacere a imperiului, cu alte cuvinte să fie sustrate competenței dielei provinciale finlandeze. Deși refuzul Tarului nu poate fi privit ca un succes considerabil al postulatelor finlandeze, totuși poporul din Finlanda l'a primit cu satisfacție, căci prin el se arată, că tendințelor îndreptate în contra libertății Finlandei li-se pune limită la locul mai înalt.

Dieta Bucovinei.

— Raportul corespondentului nostru.

Cernăuți, la 24 Aprilie n.

Sesiunea actuală a dieiei cu agitațiile ei șodine este dovada cea mai bună, că elementul român din Bucovina nu mai doarme somnul liniștit al indiferenței, care l'a caracterizat până acum. Puteri tinere și însuflețite, nutrite de speranța într'un viitor falcic al neamului român, au luat în mână destinul acestui popor cu un trecut atât de plin de glorioase victorii. Era timpul suprem. Sistemul actual de guvernare și-a luat de țintă extirparea totală a elementului românesc, cel mai inteligent din țeară. Vedem toate veniturile aliate cu guvernul numai și numai spre combaterea l'românilor în dietă.

Justele jalbe ale Românilor și nedreptățile ce li-se fac din partea puter-nicilor zilei, recrutați de prin Galiția și din apusul cel mai îndepărtat, i-au deșteptat și i-au pus pe lucru serios. Și-au ales deputați vrednici, bărbați de rară cultură și știință, bărbați devotați națiunii. Un Dr. Popovici, un Dr. Florod și un baron Vasilecu cu drept cuvânt formează astăzi floarea națiunii.

Mai ales la „chestiile comunale” și „școlare” se prevedeau desbateri furtunoase, privind combaterea guvernărilor din partea Românilor. Astfel dar' se nu ne mirăm, dacă președintele țerei tremura înainte de aceste sedințe și în teama unei lupte prea înversunată a grăbit să se procure dela Maiestatea Sa un decret, în puterea căruia în cas' că lupta ar lua dimensiuni prea mari, să poată închide momentan desbateră.

Abusurile prea multe din partea autorităților față de Români în țeară, tendența vădită de slavizare — cum s'a exprimat în vorbirea sa dl deputat Dr. Popovici — au fost tocmai motivele, cari au reclamat cea mai energică și resolută luptă din partea deputaților noștri. Vorbiri înflăcâte, vorbiri aspre la adresa guvernului, cuvinte piscătoare, cuvinte umilitoare, în față nu i-a mai spus nici un deputat președintelui țerei și organelor sale până în sedințele din săptămâna trecută deputații noștri. Și vedeam pe președintele baron Bourguignon cu oficiantii sei zehând pe banca guvernului, când palid, când roșu, când înghițând, când tremurând.

Tonul aspru, incriminările grave și franche, pășirea energică, au impus respect și frică reprezentantului guvernului și tuturor mamelucilor crea-turi ale sistemului de guvernament Bărbați tineri, de o statură imponentă, figuri mărețe și frumoase, o voce limpede, dulce, vorbiri pline de efect, în ton avântat, fluid, tinut, cu o rară arta oratorică predate, nu s'au văzut și nu s'au auzit încă în pompoasă sală a palatului țerei. Ai noștri au trebuit să fie cei dintâi, cari au dat front păcăto-sului sistem de guvernament și au aruncat guvernului mânia. Și „domnul guvern” se va mai regândi o leacă ori de s'o ridice, căci e cam problematic de a se pune la luptă piticii eu urieși.

Dar' iubiiții noștri deputați își și au din partea națiunii recunoștința

meritată. Publicul nici-când nu s'a interesat de dietă ca în sesiunea actuală. Până în anul acesta galeria numai rar a avut cinci-șese oaspeți. În anul acesta, și nici-odată ca în săptămâna trecută, galeria a fost așa tixită, încât în-bulzeala era nesuportabilă. Aplauze frenetice și strigăte de „träscă” au acoperit vorbirile deputaților noștri, ear' în pauză au primit din partea damelor române din galerie câte un buchet admirabil de flori naturale. Entuziasmul a fost nedescrisibil. După sedințe, cari au durat cam tot până pe la miezul nopții, tinerimea română s'a postat înaintea palatului țerei, li-a aranjat ovațiuni imponente, petrecându-i în triumf și strigăte de „träscă” până pe piața principală.

Să sperăm într'un viitor mai bun noi cei persecutați, căci cu intrarea în dietă a acestor deputați, pentru Români bucovineni s'a inaugurat o eră nouă.

Să sperăm până avem în fruntea noastră bărbați, cari cutează să spună în fața deputaților și a președintelui țerei, ca bună-oară Dr. Florod, că „Românul are șapte vieți în pieptu-i de aramă”. (Discursurile le vom da altă-dată. Red. — M. M.)

Două instincte.

— Răspuns la „Economia Națională”.

Paris, 25 Aprilie n.

Ni-se pare că dl V. C. O. dorește încă o felicitare pentru frumosa sa întreprindere de a se ocupa de economia poporului nostru, — și o merită mai ales că ni-a promis a se ocupa de însofiriile dela sate — un mijloc foarte bun de a deștepta în popor conștiința și încrederea în forțele noastre naționale.

Din nou însă o „explicare exagerată a rolului economic în lupta” noastră, — mai ales că nu suntem în stadiul în care „economia” (legea, ordinea casei) ni-ar pute fi preocuparea, ci cel mult un profilactic, ca să ne nu otrăvim prin legături cu capitale străine și ca să nu ajungem în dependență și în viața economică.

Definiția dlui Ideru: „Adevărata economie politică sau știința socială ca toate etc...” e foarte greșită. E un ehou cam târziu al teoriei lui Karl Marx, care a explicat întreaga istorie omenescă prin cauze economice (Romani, cristianismul, Napoleon etc.). În felul acesta ar fi economia politică știința socială, în cas contrar însă e numai un capitol dintr'nsa (vezi Sociologia de Spencer, Comte). Eminentul socialist a schimbat cauza cu efectul, — că după toate măsurările mari în viața popoarelor a urmat un echilibru mai îndelungat, cu înflorire economică, — la care noi în împrejurările actuale, ca popor în opoziție, apăsător, nu numai că nu putem ajunge, dar am putea moleși și strica spiritele de acțiune prin o dezvoltare prea mercantila.

Și aural pe lângă toate promisiunile dlui V. C. O. nu va face cu noi excepție, și va corumpe și firea Românilor.

Avem fericirea că administrațiunile băncilor noastre sunt pătrunse de înălțimea chemării lor, — dar' că nu putem șterge caracterul internațional și cosmopolit al capitalului, fie chiar al băncilor române, o știe și dl V. C. O. prea bine, căci fără acest fatal timbru am falimenta îndată!

Când mai apare număr din Tribuna fără vre-o plângere sfâșietoare că interesul pentru școală, biserică, casine etc. se micșorează din zi în zi? Când din Cluj ne vine trisul diagnostic, că tinerii sunt apatici, fără viață, când desbinate pe toate terenele, — atunci putem constata deoate tristul fenomen al materializării și al egoismului. E aci între noi, dl V. C. O., — nu că se nu ne fie frică că va veni, noi însă care avem curajul a-l cunoaște avem totodată speranța, că se va găsi leac pentru a-l îndepărta.

Firea omului are două fețe, cari vecinic li sunt călăuze.

1. Instinctul de conservare a individului.
2. Instinctul de conservare a speciei, a rasei, a societății.

Pentru a ajunge la bunăstare, adică la un bine material cât de general, instinctul întâi ne zice: Fiecare să caute să se ridice cât de bine, materialicește, — și de o face fiecare, vom fi tari, vom pute lupta etc.

Pare simplu și mijlocul cel mai plăcut însă efectul e desastroz, căci ne aruncă într-o lume, unde fiecare caută să exploateze pe deaproapele sau, nutrește neîncrederea reciprocă și face imposibilă o cooperare între o cauză generală, comună, cum e bună-ooră chestia română. Acest instinct e *spriginit* de preocuparea economică.

Al doilea instinct ne zice: Prin binele general la binele individual. Să ne fie în ochi *salus rei publicae*, care e pentru noi realitatea aspirațiilor naționale, și persoanele noastre vor fi fericite, și de nu chiar ele, apoi urmașilor nostri lăsam o moștenire mai scumpă decât toate capitalele din lume, *libertatea politică*.

Acesta este instinctul care trebuie nutrit și cultivat, instinct adevărat social, care în o chestiune ca a noastră, unde se cere cooperarea tuturor forțelor de bine, este indispensabil. Când vom fi așa pătunși de dînsul ca formula: „Sacrificăm și persoanele numai cauzei să-i putem ajuta”, să fie triumfătoare, — acest înalt și fatal tribut, care-l cere istoria dela ori-ce cauză mare, — atunci vom fi demni de libertate, și ca stăpâni în casa noastră cu altfel de forțe și mijloace vom contribui la acțiunea civilizațională și umanizatoare spre binele nostru, al patriei și al societății!

Ca. B.

Revista externă.

Situația politică a Europei.

Goschen, primul lord al admiralității Angliei a ținut la banchetul instituției „Institution of Mechanical Engineers”, dat în 26 l. c., o vorbire, în care a făcut critica situației politice din Europa. Goschen a declarat, că de prezent ori-ce nor amenințator a dispărut de pe orizont politic. Astfel pacea se pare a fi asigurată pe timp mai lung.

Referitor la rapoartele Angliei cu Rusia, Germania și Franția, primul lord a declarat, că Anglia cu toate a ajuns la înțelegere deplină. În special o accentuează aceasta față de Franția, „cu care — zice Goschen — am ajuns la înțelegere demnă, în o chestie gravă și delicată, fără să vătămăm nici de o parte, nici de alta sentimentul național”. Aceasta e convenția africană dela 21 Martie dintre cele două puteri.

Danemarca și conferința de pace.

Liga daneză de pace a înaintat regelui Danemarcei o adresă provăzută cu 286.000 de escalituri, în care regele este rugat a da îndrumări reprezentanților danezi, trimiși la conferința din Haga, să stăruiască pentru următoarele postulate: neutralizarea Danemarcei; instituirea de judecătorești internaționale și contenirea înarmărilor exagerate.

Primul ministru a dat în numele regelui un răspuns favorabil la cele cerute în adresă, afară de neutralizarea Danemarcei, o chestie, care nu poate forma obiect al conferinței dela Haga.

Din toată lumea.

Imprumutul Cretei. — Din Filipine. — Carlistii.

Adunarea națională cretană a decis să se iee un imprumut de 9 milioane de franci pentru plădirea anticipațiilor date familiilor celor-ce au căzut jertfă în război dela 1896—7. Un alt imprumut e proiectat pentru lucrări publice.

O depeșă a generalului Otis anunță, că diviziunea lui Arthur Mac a cuprins o parte a orașului Calumpit. Înaintarea a fost grea din cauza căldurii, a desimeii tufșului și a fortificațiilor dușmanului.

Din Madrid se anunță, că guvernul e de credință, că Don Carlos a împărțit în toate părțile Spaniei un manifest revoluționar, care se caută acum din partea autorităților. Se anunță, că în Barcelona au fost secestrate mai multe acte carliste ponderoase.

„Naționaliștii” lui Goldiș.

Sibiua, 29 Aprilie n.

Ori-cât am fi dorit, ca aceste zile de sfinte sărbători, să le petrecem în sênină pace, nu putem să nu atragem atențiunea tuturor, și să nu dăm alarm general, în fața marelui lovitură ce se pregătește sentimentului public românesc, din partea „naționaliștilor” falși dela Arad.

E peste ori-ce îndoială, că acești oameni, întotdeauna clicași de interese particulare, au dat mâna cu Goldiș, cu faimosul Goldiș!

Nimeni să nu mai aibă un singur moment de îndoială asupra acestui trist adevăr. E fapt, pe cât de revoltător, pe atât de real.

Mangra, Rusșu, și compania lor s'au aliat cu Goldiș; s'au pus în slujba lui.

În nr. 82 al Tribunei l'am provocat să se declare, deși noi știam pozitiv și atunci.

La somația noastră au răspuns în nr. 74 al Tribunei Poporului.

Cum? Într'un mod, care nu mai admite îndoială, că am pus mâna pe rana, care-i doare.

După-ce spune că protestăm contra candidărei lui Goldiș, ei serin din literă în literă:

„Prea bine. Decât, ca vorbele aceste să aibă cuvenită greutate, să facă bine Tribunea și să ne spună în numele cui vorbește?”

„Foarte respectabil d-nii Rațiu, Coroianu, Tilea, Dăianu, cari fac Tribunea; după-cum știm însă în nici un sinod gr.-oriental nu au un singur vot. Ba unicul aderent din Arad al d-lui Dr. I. Rațiu, Dr. I. Suciu, pe care Tribunea îl și numește (?) aderent independent al partidului național este și d-sa de altă părere decât cei din jurul organului autorizat...”

Ca să știm deci dacă putem discuta cu domnia lor, am dori să declară dacă vorbesc în numele unor fruntași ai bisericii gr.-orientale?”

Lăsăm la o parte stupida întrebare, că în a cui nume vorbim. Dela un ziar,

această întrebare e o dovadă de absolută sărăcie morală, de o completă inconștiență.

Printre aceste șire mai planează încă o aserțiune, pe care de rușine nu cutează să o pronunțe pe față....

Din întreg răspunsul lor reese însă clar și dovedit, tocmai prin tăcerea ce o observă la întrebarea categorică, ce le-am pus, — că s'au dat în tovrășie cu Goldiș.

Se confirmă aceasta și din provocarea la numele Dr. Ioan Suciu, pe care nu l'am numit, ci am zis, că „se țină aderent independent al partidului național”. Ei constată, că și d-l Suciu e de altă părere decât noi. Noi însă știm și susținem, că d-l Suciu e pentru Goldiș.

L'am provocat să se declare cu da ori ba, și a răspuns — tăcând.

Pe când însă a ținut să desmintă aserțiunea că ar fi dat dețură, a lăsat fără reflectare aserțiunea mult mai gravă, că e principalul corțes al lui Goldiș.

Se confirmă apoi și din partea dlui Dr. Eugen de Leményi, avocat din Brașov, cum spune „aderent sincer al Tribunei Poporului”, și unul din fondatorii ei, care se simte silit a declara în „Gazeta Transilvaniei”, că „Tribuna Poporului” a încheiat pact cu Goldiș, și prin urmare se desparte de ea.

În fața acestui revoltător fapt e necesar să se ridice din vreme toți Românii, în primul rînd credincioșii bisericii naționale gr.-orientale.

Nu e destul a apăra pe unii ori alții din cei atacați de „naționaliștii” lui Goldiș — ci trebuie pusă chestiunea direct contra lui Goldiș, și contra sateliților sei de acum.

În aceste zile fruntașii români au datorie a se gândi ca să previe atentatul ce se prepară.

Dela Abrud.

Înmormântarea lui Alexandru Filip.

— Dela corespondentul nostru. —

Abrud, 28 Aprilie 1899.

Golul ce a lăsat în urma sa regretatul defunct, a aflat o vie expresiune în manifestațiunea ultimului debut de stimă, din partea publicului enorm, ce a participat ieri la înmormântare.

Tot ce „Munții noștri” au avut mai ales, începînd dela opinea Moșului cu cercuri și dela băieșul de rînd până sus la clasele elitei.

A fost o manifestație de stimă pentru fostul conducător-șef al munților noștri.

Convoiul.

La 2 ore s'a început în curtea „Aurariei” slujba funebă, celebrată de canonicul Dr. A. Bunea, asistat de protopopul Montani, preoții Ciura, Maior (Roșia), Papiu (Bistra), Butnariu și lectorul Al. Ciura, profesor de teologie.

La orele 2½, conductul funebru s'a pus în mișcare. În frunte erau fetele dela școală cu stindard negru, apoi Bucumanii băieși cu stindardul „Concordiei”, apoi stindardul „Aurariei”.

Lupta cu moartea, vecinica luptă cu moartea pare a fi data Românilor obiduit. Dar învierea, dreptul la viață, — e biruința lui totdeauna.

În cete albe, Românii es cucernici din biserica luminată de mulțimea făclilor. Cucernici sînt, căci știu că de cucieritoare-i puterea Domnului, puterea adevărului și a dreptății...

Plini de cea mai creștinească dragoste, strălucitori de o cerească fericire, înduioși și sênini ei se îmbrățișează cu drag, rude și prieteni, prieteni și vrășmași, — pentru-că ziua învierii zi de bucurie și dragoste este, ear' de nu jale și ură....

Nu mai conțenesc vorbele dulci cari răsună ori încotro te întoreci:

„Christos a n'viat!”

„Adevărat c'a n'viat!”

Satul întreg e în haină de sărbătoare. Bunătate și veselie pretutindenea. Și zile întregi țin prăznuirea învierii...

Așa-i la Români, din moși-strămoși așa-i, — că Româniul se sîrbeze mai frumos decât ori-cine învierea, pentru-că ea povestește și luminează soarta și roștul neamului românesc...

Aceiași sîrbeze evlavioasă și sênină, aceiași convins și calde salutări: „Christos a n'viat!” — „Adevărat c'a n'viat!” — „Adevărat c'a n'viat!” — „Adevărat c'a n'viat!” —

Cum privesc, înduioșat și înălțat sufletește, mulțimea de creștini cari es din biserică și veseli se respiră în sat, — gândul mi-se duce departe, departe... Visez cu ochii deschiiși și cu mintea trează zugrăvesc iocane și întemplări din altă lume...

raiei”. Pe urmă preoții cu sicriul împodobit cu cununi, dintre cari vre-o 20 erau purtate în mână. La capătul sicriului tricolorul de pe cununa Tribunei strălucia în razele soarelui.

Între oaspeții străini, abstrăgînd de cei veniți din jur, notez pe canonicul Dr. Aug. Bunea, profesorii Aron Papiu și N. Ionaș, protopopul consistorial Stefan Pop, redactorul Dr. E. Dăianu, apoi rudeniile din depărtare ale defunctului. Alături sicriului mergeau vre-o 60—80 de băieși cu torțe aprinse.

În biserică.

Punctul culminant al acestei triste solemnități a fost fără îndoială vorbirea lui Dr. Bunea, în care relevau meritele neperitoare, ținuta bărbătească a defunctului în lupta națională. Nu mă voi încerca a schița pe scurt vorbirea, din motivul, că nu aș fi în stare, și mai ales din motivul, că cetitorii acestui ziar vor ave — cred — ocaziunea să o cetească în întregime ea.

Până atunci dăm următorul pasaj de frumoasă caracterizare:

De pe la anul 1870 istoria noastră națională nu poate înregistra nici un eveniment mai însemnat, nici o mișcare mai puternică, nici un moment înălțător, la care Alexandru Filip se nu fi participat, nu ca privitor pasiv, ci cu forță activă.

Oine l'a văzut în conferențele mari naționale dela 1890 încoace, a putut observa, cum fața lui palidă, pe care erau întipărite suferințele corpului seu bolnăvices se însenina în mijlocul însuflețirii generale, se înviora de bucurie și întreagă ființa lui se părea că câștigă nouă forțe pentru a lupta întrepid mai departe pentru idealurile mari ale poporului român. Și în aceste lupte, când contrarii cercau să ne despartă, pentru-că se ne poată stăpâni, când ei sēmănu ură, invidie și desbinare, pentru-că se ne poată umili, el a rămas pururea omul ordinei și disciplinei, care nu părăsește nici un moment steagul național și chema pe toți la unire, la iubire, la înfrățire, pentru-că se putem duce mai departe lupta dreaptă și legală la bun și glorioș sfîrșit. Inspirat totdeauna de faptele mărețe ale eroilor pentru libertate națională, cari au sîngerat prin aceste munți, prin aceste văi și plaiuri, el nu știa ce este teama și pentru aceea se avînta totdeauna în primele șire ale luptătorilor, asupra cărora se descărca mai violent ura, prigonirea și puterea adversarilor.

La groapă.

Un soare cald își resfrîngea razele asupra sicriului, când acesta fu așezat deasupra groapei.

Înainte de a se arunca bulgării de țărînă, iubirea și alipirea ce toți am avut-o față de defunctul, a trebuit să se mai afirme încă odată prin vorbiriile prea frumoase ale dlui Michail Cîrlea, notar public și Romul Furdui, protopop. Cine cunoaște relațiile noastre, va fi înțeles că adevăr, câtă durere a fost în rostul înduioșător al celor doi oratori.

La urmă vorbește Dr. Dăianu, avîntat, frumos ca totdeauna, făcînd în fața sicriului promisiune solemnă în numele generației tinere, că vom imita virtuțile și ținuta neuitatului Filip.

Date biografice.

Cu o cale vî dau și o schiță biografică:

Sînt așa de fericit... Văd numai fericire... În minte-mi au luat forma cea mai reală tablouri sublime... Privesc entusiast biruința adevărului și dreptății... Cu respirarea suspendată de emoție vîd, disting bine milioanele de Români, în toate costumele românești, rumeni și sênini la față, cucieritori în hainele lor albe cusute cu fire tricolore, — și toți sînt liberi, toți fericiti!...

E o prăznuire generală, prăznuirea scumpă și epocală a — învierii libertății românești!

Din munți și văi, din hotare în hotare, dela Nistru pîn' la Tisa, din Carpați pînă-n Balcani, răsună sguduitor, ear' echoul repetăză maestos „binecuvîntatele cuvinte:

— „Românul a n'viat!” Și de mirare uimită, într'un extas de respect, lumea n'reagă răspunde cu bucurie:

— „Adevărat c'a n'viat!”

Se face că sînt Paștile, dar' Paștile Românilor, Paștile neamului românesc... Și toți Români, liberi, neatîrnători, biruitori, își întind frățește mâinile, întind vesel „hora” frăției și peste româniimea întreagă se întinde și suflă redeșteptător vîntul dulce al libertății...

„Românul a n'viat!” — „Adevărat c'a n'viat!”

A fost groaznic, ne mai pomenit de groaznic, fiule, — îmi povestește cu jale un bătrîn.

„Ne luptăram veacuri multe... Sîngerăram și murirăm schinjuți, milioane... Perdurăm tot ce-aveam, bani, avere, totul, — numai credința n'biruință nu!”

„Câte poveaie de vrășmași barbari! Câte răsboaie pe viață și pe moarte între neamurile sîlbatice și între noi...”

Venit-au Avari și Tătari, Maghiari și Poloni, Turci și Muscali, — toți împotriva noastră, toți se ne prăpădească...

Alexandru Filip nobil de Chilia s'a născut în 29 Ianuarie 1842, în comuna Bethlen (Sân-Miclăuș), cotel Cetatea-de-baltă astăzi Tîrnava-mică.

Tatăl seu a fost preot gr.-cat în comună.

Studiile le-a făcut în Blaj, Beiuș și Sibiua la academia de drepturi. S'a căsătorit în 28 August 1873. Cariera și-a început-o în comitatul Cetatea-de-baltă, unde a funcționat ca practicant, notar comitatens și asesor la sedria orfanală. Sub guvernul unguresc a fost denumit subjude la judecătoria din Abrud, în care calitate a funcționat numai doi ani, căci la îndemnul neuitatului Simeon Balint și alți fruntași a abzis și a deschis cancelaria de avocat tot în Abrud.

S'a pus apoi la lucru și pe terenul social. A organizat subdepartamentul „Asociațiune”, care până atunci exista numai după nume, a fost director 9 ani, și l'a ridicat la înflorire.

A lucrat cu zel la înființarea școalei de fete susținută de Reuniunea femeilor din Abrud, în a cărei frunte a stat pe timpul înființării neuitata protopopeasă Ana Gall. Ca cel mai mare proprietar în mina „Concordia”, a contribuit cu indemnul și autoritatea sa, ca această societate prin contribuțiile sale se pună baza unui fond care a asigurat existența acestei Reuniuni.

A înființat la anul 1887 cassa de păstrare și economii „Auraria”. Sub conducerea conștiențioasă și înțeleaptă a defunctului acest institut înflorește, dispunînd de capitalul social de 30.000 fl., de fonduri de rezervă cari trec peste 40.000 fl.

Ani de-arîndul a fost președintele casei române din loc.

Din încrederea minerilor din revirul montan Zlagna—Bucium a fost până la moartea sa preșidentul acestui revir.

Este director executiv al Aurariei, membru fondator al „Asociațiunei”, membru pe viață al fondului pentru teatru.

Din 1879 începînd a fost delegatul cercului electoral al Abrudului la toate conferențele naționale și tot de atunci a fost ales președinte al clubului național român din Abrud. În 1892 a fost ales în comitetul național. În 1896 a fost fondator și membru în direcțiunea „Tipografiei” din Sibiua.

Chestia metropolitană în Bucovina.

— Manifestul tinerimei. —

Tinerimea noastră academică din Viena a adresat tinerimei din Cernăuți un manifest de salutare și încurajare pentru atitudinea sa față cu Metropolitul Arcadie, din prilejul denumirii unui Rutean ca profesor la facultatea teologică.

Regretăm că spațiul nu ne permite să dăm în întregime acest manifest.

„Fraților colegi, — zice manifestul la început, — istoria neamului românesc ne prezintă biserica noastră ca factorul cel mai puternic pentru triumful binelui dreptății și al adevărului. Altarul sfînt schimbă omul pămîntului, omul egoismului în omul cerurilor și al devotațiunii; de acest asil al independenței s'au zdrobotit oștirile de invasiune, cari cutează a ridica asupra lui mîna sacriliegă.

„Dar' ne-am luptat, nu eac'asa... Una n'tr'una, nopți și zile, ani și veacuri...”

„...Și n'am murit! Se prăpădă ei în țeara noastră, sau fugă de unde-au venit... Noi însă am rămas aici și trăim...”

„Liberi și fericiti trăim! Stăpâni noi pe moșile noastre!... Domni noi în casele noastre!...”

— Fost-au grele vremuri, fiule!...

Grele ca de foc, dar' le-am trecut!

„Murit-am și-am înviat!... Subjugați am fost, dar' ne-am eliberat!...”

Mărire ție Doamne, mărire ție!...

Și făcînd trei cruci mari, bătrînul, albit de vremuri, — exclamă cu lacrimi în ochi:

— „Românul a n'viat!”

Ear' eu, învîpăiat la inimă, luminat la suflet, fericit și plîngînd de bucurie răspunsei cu evlavie:

— „Adevărat c'a n'viat!”

— Dar' ce-i, domnișorule, — îmi zice un țîran. — Par'că ești pe altă lume. De când te tot uiți așa du pe gânduri și habar n'ai de cei-ce tres! „Christos a n'viat!” — domnișorule!

„Tresar brusc... Ce-i asta?... Unde sînt?... Oh! cine-mi turbură frumusu... vis?”

„Și revenit la realitate, după o comotie puternică, mî uit cu drag la Românaș.

— „Adevărat c'a n'viat!” bade, dar' se știu... că... noi vom sîrba odată și învierea neamului românesc!

S'ajute D-zeu!

Cluj, sîptemăna patimilor.

Ascanio.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

ZIUA ÎNVIERII.

„Dangăt dulce de clopote... Tîrani mulți în haine de sărbătoare... Preotul în odăjdii scumpe, servind pe un glas sărbătorelesc... Femeile plîng înăbușit... Bărbații, cu luminări în mîni, ascultă cu evlavie cuvîntul preotului... Biserica plutește într-o mare de lumină surie, din care exală mîngăiosul fum de tămăie. O credință nestrămutată, evlavie profundă, mulțimire sărbătorească lucește pe fețele credincioșilor...”

E noaptea învierii, cea mai sfîntă noapte a Românilor iubitor de legea sa. E noaptea superbă, când se vestește ceremonios în bisericile românești învierea Domnului, biruința nevinovăției asupra păcatului, înfrîngerea răului prin bine, triumful adevărului asupra tirăniei...

Și biet Românul, nevinovat ca mielul, dar' rob păcatului altora, numai binelui prieten, dar' pătăș de rău, cinstit sfîntului adevăr, dar' tirăniei supus, își strînge toate cugetele bune, își luminează sufletul, avîntul jertfiei îl cuprinde în liniștita biserică, unde preotul din altar vestește: „Christos a n'viat!”

E un fenomen caracteristic al obiditei vieți a poporului român — noaptea Paștilor. Atunci, în mirosul cald al luminărilor de ceară și în fumul des al tămăiei, Românul își frățește clipa cea mai dulce a vieții, clipa care încunună munca tuturor de adevăr iubitorilor și dreptății apărătorii: este clipa biruinței adevărului și dreptății asupra minciunii și nedreptății!

Monumentele sacre ridicate de străbunii nostri și păstrate până astăzi în »vesela« grădina de odinioară a Moldovei pentru înălțarea sentimentului moral al poporului, dovedesc pe deplin că biserica noastră pe lângă caracterul religios are și caracterul seu propriu național.

Câtă durere trebuie să simțim astăzi, când dușmanii nostri întind ghiarele lor asupra acelei instituții, care unica a întărit în inima Românilor credința în reușirea ori-cărei întreprinderi; jale neapăsătoare cuprind, când Arcadie, ajuns prin ironia sorții la treapta cea mai înaltă a bisericii autocefale din Bucovina, înfinge spada în pieptul mamei sale.

După aceea manifestul vestește și înfierează pe rînd toate faptele neromânești ale lui Arcadie, și încheie apoi astfel:

Frați colegi din Bucovina!

Tinerimea academică a jucat totdeauna un rol însemnat în dezvoltarea națiunii; voi ați fost totdeauna la înălțimea chemării! Din rîndurile voastre au eșit regeneratorii națiunii române, cari poartă astăzi eroica luptă cu dușmanii seculari. Sîndardul național se află în mîni vrednice! Nu sînt în stare veneticii, sau un discrieriat în serviciul torbarilor galițieni să impedeze evoluțiunea unui popor cu viitor.

Arcadie nu se rușinează că umbra lui Stefan-cel-Mare privește mîhnită la netrebnicul, care n'a aflat nici măcar în mînistirea dela Putna o poveste vie a trecutului Bucovinei. Poporul român va ști să apere cel mai scump odor contra năpădirilor vrășmașe.

Bucovina feară românească a fost și românească va rămîne!

Înzădăru nisusenei veneticii a crește ianiceri pentru stingerea poporului român bîstinaș. Întipărească și această adânc șerpui culturală, cari sub masca cultului au încercat a nimici în inima tinerilor mîlădie sentimentul național.

Înainte, fraților! Întregul neam e cu voi! Tinerimea română academică din Viena.

ASTRA.

Convocare.

Pe baza autorizației primite din partea comitetului central al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« convocăm prin această adunare de constituire a unui departament a aceluiași »Asociațiunii« aici în Caransebeș, constător din cercurile pretoriale: Caransebeș, Bozoviciu, Orșova și Teregoava, pe Joi, în 22 Aprilie (4 Maiu) 1899, la 10 și jum. ore a.m., în edificiul școlii române din Caransebeș, la care invit pe toți membrii »Asociațiunii«, precum și acei domni cari doresc să se facă membri, cu rugarea ca să participe la acea adunare și să dea concursul la organizarea departamentului, aducînd cu sine și alți indivizi iubitori de progres și cultura poporului român.

Ordinea de zi: 1. Cuvîntul de deschidere. 2. Denumirea unui notar și cassar ad hoc. 3. Inscrîrierea membrilor și solvarea taxelor fixate în §. 9 din statute. 4. Alegerea comitetului cercual, care stă din directorul departamentului ca președinte și din 4 membri aleși. 5. Compunerea și verificarea procesului verbal, eventual alegerea unei comisii de 3 pentru verificarea procesului verbal. 6. Încheierea ședinței. Caransebeș, în 9/21 Aprilie 1899.

Andrei Ghidiu,
protopresbiter, ca delegatul
comitetului central.

Cronica zilei.

Sibiu, 29 Aprilie n.

Din cauza sfîntelor sîrbători ale »Învierii Domnului«, numărul proximal foii noastre va apăre numai Mercuri seara.

AVANSARE. Din Viena se telegrafează că Arhiducele Francisc Ferdinand, moștenitorul de tron, a fost numit general de cavalerie în armata austro-ungară, rămîne însă și mai departe atașat pe lângă persoana M. Sale.

Dela curtea română. Întreaga curte română își va stabili reședința la Sinaia a treia zi de Paști.

Echouri. Actualitatea acestor zile o formează, fără îndoială, alegerea de episcop, ce se va face la Arad. În toate părțile se discută eventualitatea alegerii lui Goldiș, ca o revoltătoare palmuire a bun simțului național.

— Mare senzație au produs articoliul lui Dr. E. Leményi, din Brașov. Autorul e fondatorul la foaia din Arad. Vîndînd atitudinea ei față de Metropolitul Meșianu, apoi campania numită contra »neamurilor«, de fapt contra neamului, a adresat »Trib. Poporului« un lung articol, calm și obiectiv, cerînd explicații, pentru a se dumeri. Zece zile articolul nu l'a publicat și răs-puns n'a primit. A întrebat telegrafic, că publică-se ori ba. Nu l'a răspuns. Așa a venit să publice articolul seu în *Gazeta Transilvaniei*, trăgîndu-și firește și consecințele din atitudinea foii, al cărei »fondator« este.

— În toate părțile se discută acum această temă, și cinic răspuns al »Trib. Pop.« strîmtoată prin articolul »Tri-

bunei« nr. 82. Eată ce ne serie un cetitor:

Întîlnindu-mă cu un fruntaș din Arad, care cunoaște bine stările de acolo, l'am întrebat asupra afacerii Goldiș. »Mi-a răspuns:

— Nu știu de va reuși Goldiș. Un lucru însă îl preved. De va fi Goldiș episcop, o s' vedem pe Mangra și aderenții sei bătîndu-se în consistor ca orbii cu oamenii lui Goldiș: »naționaliști așa numiți, cu guvernamentalii. Les extrêmes se touchent...«

— La 20 Aprilie s'a ținut în Lipova o conferență de preoți și învățători, care a luat rezoluțiuni contra »Tribunei Poporului«. Au fost de față 20 preoți și 24 învățători. Alții, cari n'au putut lua parte, au exprimat adheșiunea lor prin scrisori și telegrame.

AVIS. Rugăm pe p. t. domni abonemenți, cari nu »si-au reînnoit încă abonamentul pe al II-lea cîuartal, să grăbească a »si-l reînnoi, precum și cei cari sînt în restanță a »si-l achita. La din contră sîntem nevoiți a le sista expedarea foii cu nrul de azi. Administrațiunea.

Necrolog. Primim următorul anunț funebrel: Cu inima înfrîntă de durere aduc la cunoștință trecerea din viață a mult iubitului și neuitatului meu soț Oprea Bărză, proprietar, întemplat în 27 Aprilie n. 1899, după un morb îndelung și dureros, în etate de 47 ani. Rămășițele pămîntești ale scumpului defunct se vor transmuta Sămbătă, în 29 Aprilie a. c., la orele 9 a. m., dela casa mortuară Tîrgul lemnului nr. 4, la Seliște, unde se vor depune la ora 1 p. m. spre eternă odihnă în cripta familiară din cimiterul gr.-or. Sibiu, în 28 Aprilie n. 1899. Iustina Bărză, ca soție.

— Maxim Novacoviciu, fost preot gr.-or. român în Gârbovești, a încetat din viață. Îl deplâng Maria n. Iana, ca soție; Nicolae, Ioan, Emilian, Iosif, Vasile, Iuliana măr. Boloiu, Ana măr. Cărbăba, ca fi și fiice; George, Maxim, Iosif, Romulus, Silvius, Emilian, Maria măr. Străiu, Lucreția, Ana, Silvia, Iocunia, ca nepoți și nepoate.

Caransebeșul în flacări. Se telegrafează din Caransebeș, că un foc mare a izbucnit acolo în cinci locuri deodată și amenință cu nimicire întregul oraș, fiind focul alimentat de un vînt puternic. Pompierii și miliția din Lugoj a plecat la Caransebeș se dee mîna de ajutor la stingere.

M. Sa Regina României a dăruit societății policlinice un mare număr de oue roșii, cu destinație de a fi distribuite copiilor cari vor cerceta expoziția de păpuși din palatul Ateneului.

DI Dimitrie Sturdza, fostul ministru-preșident al României, a plecat ieri în străinătate, unde va rămîne până după sfîntele sîrbători. După-cum aflăm din »Timpul«, dl Sturdza se va opri pe cîtva timp la Budapesta, ear' de acolo va merge la Berlin.

Paștile la București. Programa pentru sîrbirea sfîntelor Paști e următoarea:

În seara de Vineria mare (ieri seară) M. S. Regele, însoțit de A. S. R. Principele Ferdinand al României, și urmat de casa Sa civilă și militară, a mers la 7 și jumătate la biserica metropoliei spre a asista la serviciu. D-nii miniștri, înalți funcționari ai statului și d-nii ofițeri generali și superiori din garnisoană se aflau la orele 7 și un sfert la metropolie. Detașamente din diferite corpuri ale garnisoanei erau înșirate în curtea metropoliei în tot timpul ceremoniei ocolirii sf. epitaș.

În Sămbăta Paștilor (astăzi), la orele 12 din noapte, M. S. Regele însoțit de A. S. R. Principele Ferdinand al României, și urmat de casa Sa civilă și militară, exortat fiind de un exadron de gendarmi ai capitalei, va merge la metropolie la sfînta Înviere.

Momentul când I. P. S. S. Metropolitul-Primat exclamă: »Christos a nviat«, se va anunța capitalei prin 101 tunuri dela Dealul-Spirei.

Conform vechilor tradițiuni, se va scrie Evangelia Sf. Ioan, pe care M. S. Regele o va semna și se va investi la urmă cu sigiliul statului.

M. S. Regele va lua apoi în mînă sfînta cruce, înaintea căreia se vor închina asistenții.

O gardă de onoare cu musica va sta în fața metropoliei în timpul ceremoniei sfîntei Învieri.

Panama din Arad. Pertractarea procesului monstru în afacerea defraudărilor dela oficiul de dare din Arad se apropie de sfîrșit. Joi »și-a rostit re-chistorul procurorul de stat, zicînd și următoarele: »De când există numai state, încă nu a spurcat (gyalazták) nimenia cîntea ofițianților așa cum acușaii au spurcat-o prin aceste defraudări«. Stabilește suma defraudărilor în 95.160 fl., cerînd pedepsirea acușadași și îndatorirea de a restitui banii defraudăși. Ieri a vorbit apărătorul lui Băces, cassarul defraudant, ear' azi avea să

vorbească distinsul avocat Dr. Ștefan C. Pop, care apără trei bieți ofițianți inferiori, ajunși în necaz fiind subalternii lui Băces.

La numărul acesta dăm ca adaos gratuit numărul de Paști al »Foi Poporului«. Cetitorii nostri se vor pute convinge și din un singur număr despre importanța acestei foi poporale. Îi rugăm deci să recomande fîranilor nostri, cari zîu cel, să aboneze »Foaia Poporului«. Sîrbătorile Paștilor sînt foarte potrivite pentru această operă de propagandă națională, dela care sperăm că nu se va retrage nici unul dintre cetitorii nostri dela sate.

Cu această rugare urăm tuturor: Sîrbători fericite!

Din Oradea-mare ni-se anunță, că dl avocat Dr. Aurel Lazar a fost condamnat la 50 fl. amendă, ori 5 zile arest, pentru-că a publicat un apel în favoarea celor 17 bravi studenți, eliminați dela academia de drepturi.

Regimul polițienesc continuă deci și în era lui Szell.

Convocare. În puterea §-lui 14 litera f. din statutele »Reuniunii a doua de înmormîntare din Deva« conchem adunarea generală, ce s'a aminat, pe Marți, a treia zi de Paști, la 20 Aprilie 1899, înainte de amiază la 11 ore, în sala primăriei. (La ordinea zilei aceleiași obiecte). Deva, din ședința comitetului administrativ, ținută la 14/26 Aprilie 1899. August A. Nicuoră, m. p. director

Incendii din Guta, despre care am luat notă și în numărul anterior, a fost cu mult mai teribil, de cum spuneau rapoartele telegrafice. Abia a doua zi dimineața s'a stîns pîrjolul, ne mai aflînd materie de ars. A mistuit 448 case de locuit împreună cu 800 clădiri economice. Din 7000 de locuitori au rămas cu toaig de cerșitor 5000 de inși. Nu numai clădiri au căzut pradă flăcărilor, ci și mulțime de cai, vite cornute, porci, gâlște, ba chiar și sîmînăturile sînt pîrjolite până la distanță de trei kilometri. Paguba se urcă peste un milion de florini, ear' jertfele de vieți omenești sînt până acum patruprizece. S'au scos de sub ruine cadavrele alor șapte băieți și șapte oameni mari, dar' e teamă că vor fi și mai mulți, fiindcă douăzeci pe persoane au dispărut fără a li-se fi dat de urmă până acum.

Știri mîrunte. Generalul Marselli din Roma s'a sinucis sîrînd din o fereastră a etajului III. Avea boală de nervi.

— Viceadmiralul baron Spaun, comandantul marinei de război austro-ungare, e numit admiral; — unicul admiral în marina austro-ungară. Rang egal cu »Feldzeugmeisterul«.

POSTA REDACȚIUNEI

La Văcs—Vêrșet—Cluj. Au sosit. Azi însă imposibil.

Mai multora. Vom publica în numărul următor.

Epigramistul politic. Nu o putem publica. Dar' o punem aici, cu omisiuni, de distracție cetitorilor.

Lui ..

»Cu Bănyfi ai ...
... perfect pe sîrmă
Politica de ...
... acum »va banque«.
Șireata ta ...
... »nvătătură
»Și-om ține-o minte ...
... tragi pe sfoară

A... pîșii.

Încearca, cine vrea să completeze epigrama aceasta actuală. Fiecare punct ține locul unei silabe.

VIATA SOCIALĂ.

Din Brașov.

Primim invitare la producțiunea și petrecerea colegială aranjată de Societatea sodalilor români »Lumina« din Brașov, care se va ține Luni, în 19 Aprilie v. 1899, a doua zi de Paști, în sala »Redutei orașenești«. Începutul la 7½ ore seara. (Cîrurile se dirigiază de dl prof. T. Popovici). După producțiune urmează dans. Întrarea de persoană 60 cr. v. a. Bilete se pot cîpăta la D. D. Eremias, la librăria Ciureu, la Casina română și seara la cassă. NB. Ofertele marinimoase s'au primese cu mulțumită și se vor cuita publice.

Programul producțiunii: 1. »Eată ziua triumfală«, cor mixt de Humpel, exec. de corul societății. 2. »Monolog« de », declamat de D. Jaliu. 3. »Horă«, cor mixt de M. Cordoneanu, exec. de corul societății. 4. »Declamațiune«, de N. Cioflec. 5. Teatru: I. »Norocul-n casă«, comedie într'un act, de Bb. Persoanele: Moș Dumitru, econom; dl N. Ardelean. Petru, fiul seu; dl V. Vușmuc. Maria, fată orfană în casa lui Mitru; d-șoara E. Puffa. II. »Pălăria ciornicarului«, comedie într'un act, de A. G. N. Persoanele: Cornel Arginteanu; dl Chr. Frunză. Ștefania, nevasta lui; d-șoara M. Roncea. Iancu Arginteanu, vîrul lui; dl V. Oprea. Ana, cameriera; d-șoara M. Cristoloveanu. Ilie, servitor; dl V. Savu. Un clasornicar; dl V. Moldovan. Un portar; dl V. Ogea.

Din Voila.

Inteligența română din Voila va aranja cu concursul mai multor tineri din jur o producțiune teatrală-declama-torică, Luni, în 1 Maiu n. a. c., a doua zi de Sfîntele Paști, în școala din loc.

Prețul de intrare: de familie 1 fl. 20 cr., de persoană locul I 60 cr., locul II 40 cr. Venitul curat destinat jumătate pentru înființarea unei biblioteci populare, ear' jumătate pentru daunificații prin foc din Viștea-inferioară. Începutul la 7 ore seara precis. După producțiune urmează joc.

Program: I. »Un oim buclucăș«, comedie într'un act de M. M. și L., localizată de M. Băulescu. II. »Prima rochie lungă«, monolog predat de d-șoara Mărioara Vulc (Selișteanu) III. »Un leu și un zlot«, comedie într'un act, localizată de D. R. Rosetti. (Max). IV. »Un dialog original«, între femeie și bărbat, copie de pe natură, de D., predat de d-șoara Mărioara Vulc și dl Visarion Bica.

Din Petroșeni.

Corul bisericii gr.-or. din Petroșeni, ajutat de un grup de dame și cu concursul unor clerici din »Seminarul Andreian«, conduși fiind de I. Sîrb, va aranja un concert, Luni, 1 Maiu (a doua zi de Paști), în sala hotelului »Prokopp«. Venitul curat e destinat jumătate bisericei gr.-or., ear' cealaltă parte corului bisericesc. Prețul intrării de persoană 1 fl., de familie 1 fl. 50 cr. Începutul la 8 ore seara. Suprasolvirile s'au primese cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică.

Program: 1. »Zis-a badea«, de V. Alexandri, colect., poesie populară pentru cor mixt, comp. și aranjată de I. Musicescu. 2. »Cîntec de seară« duet de I. Popovici, executat de d-ra Gisela Filla, Luiza Soltis și Ana Necula. 3. »Sună buciulul de alarmă«, de I. R. Simionescu, cor de bărbăți. 4. Eugeniu Sîrb, cleric anul al II-lea și Sebastian Stanea, cleric anul I, predau un dialog 5. »La o rînduică«, de I. Costescu, cor bărbătesc. 6. »După bal«, monolog de », predat de d-șoara Teresia Gross. 7. »Marșul cântăreșilor«, de Porumbescu, cor bărbătesc. 8. »Loreley«, duet de d-șoara Ana Necula și Gisela Filla. 9. »Moș bîtrîn«, de V. Alexandri, colect., poesie populară pentru cor mixt, comp. și aranjată de I. Musicescu. După producțiune joc.

ECONOMIE.

În cauza exportului de lapte la Constantinopol.

— Invitare. —

Dacă va isbuti și dela noi atrîna isbuitirea, exportul amintit ar deveni, reamintim și un, nesecat și bogat isvor de câștig.

Isbutind, economia înșai ar lua un mare avînt în calea propășirei.

Tocmai fiindcă sînt chibzuiți și în prevederea, că exportul de lapte va ave o puternică și adînc tăietoare înțîrîre asupra economiei, compatrioții nostri sași, în frunte cu vicecomitele, primarii, preoții, aproape toți ceiaalți cărmaci, pe întrecute și din răspuneri lucrează împreună și stăruiesc și aleargă unul fiecare, înduplecînd mulțimea la înscrieri de vaci cât mai numeroase. Urmarea e, că din multe comune săsești au sosit deja listele trimise, cuprîndînscrierea a câte 150, 200, 400 și chiar peste 500 vaci.

Apelul, ce noi am fost adresat economilor români, cu durere trebuie să mărturisim, nu a găsit rîsunetul așteptat aproape nicăiri. Întrunirea generală, pe care o convocam aici, cum și întrunirile ținute în Apoldul-săseșc, Mercurea, Șura-mare, Topârcea, Avrîg, Orlat și Vêstem, nu au fost nici ele cercetate după-cum s'ar fi cuvenit.

Listele noastre nu au fost subscrise decît pe alcurea și de nicăiri trimise înapoi. Destul că primarii nostri și preoții și ceiaalți cărturari sătești, cu puține excepții, continuă a sta nepăsători, trăgînd de pe o zi pe alta ținerea de întruniri locale și înduplecarea poporului la subscriri cât mai numeroase.

Repețim, că bucuros am fi intervenit înșine, numai cît înscrierea peste 500 vaci trebuie isprăvită în timp de cel mult 10 zile așa, că membrilor din comitetul Reuniunii noastre agricole abia le-a rămas când să țină adunările convocate la termenele amintite mai jos, și anume:

Luni a 2-a zi de Sf. Paști (2 Maiu n.) la 1 oră din zi se va ține o adunare în Sebeșul-săseșc, la care se invită toate comunele din cerc; ear' Marți a 3-a zi de Sf. Paști la 9 ore a. m., în comuna Săsciori și în Rêhău. Comitetul de acțiune comun reprezentat prin dl vicecomite Reissenberger și prin D. Comșa, presid. Reuniunii române agricole.

Tot Luni a 2-a zi de Sf. Paști se va ține o adunare în Viștea-inferioară, ear' Marți (3 Maiu) în Arpașul-inferior. Reuniunea agricolă română repres. prin P. Ciora, cassar.

Câte o asemenea adunare se va ține în aceleiași zile și în Rêșinari și Poplaca, sub conducerea v. preș. Reun. agric. dl Dr. D. P.

Barcianu, cum și în Poiana și în Jina, la care Reun. agr. rom. va fi repres. prin secretarul Reun. V. Tordășianu.

Rugăm frunțașii nostri să îndemne la participare cât mai numeroasă.

Sibiu, 29 Aprilie n. 1899.
Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

Demetriu Comșa,
president.

Victor Tordășianu,
secretar.

Tribuna Literară.

Dela Academia Română.

— Raport special. —

București, 15/27 Aprilie n.

Premiul Năstrel-Herescu de 4000 lei s'a acordat dlui Dr. George Maior pentru lucrarea sa: Manual de agricultură rațională. Fitotechnia sau cultura specială a plantelor.

Premiul statului Eliade-Rădulescu, de 5000 lei s'a dat dlui Gr. C. Condurat pentru lucrarea sa »Încercări istorice. Relațiunile țerei românești și Moldovei cu Ungaria până la anul 1526«.

Premiul Adamachi de 5000 lei dlui Dr. G. Grecescu pentru lucrarea sa: Conspectul Florei României.

Premiul »Asociațiunii« craiovene de 1500 lei dlui M. Străjan pentru lucrarea »Principii de estetică și poetică«.

Premiul Alexandru Bodescu de 1500 lei, cu subiectul »Cercetări istorice asupra orașelor Chilia și Cetatea-albă«, dlui N. Iorga.

Traducerea din Titus Livius s'a încredințat profesorilor Locustean și Petrescu.

Alegerile s'au făcut astfel:

Președinte: P. Poni; vicepreședinti: D. C. Olănescu, V. A. Urechia, Dr. Babeș.

Secțiunea literară: președinte Gr. G. Tocilescu; vicepreședinte Iosif Vulcan.

Secțiunea istorică: președinte V. A. Urechia; vicepreședinte C. Erbiceanu.

Secțiunea științelor, președinte P. S. Aurelian; vicepreședinte St. Fălcoian,

Sesiunea generală s'a închis Mercuri, la 14/26 Aprilie.

Bibliografie.

»Din tainele vieții« e titlul drăgălașului volum de nuvele și schițe, eșit tocmai acum de sub tipar în »Tipografia« noastră. Autora interesantelor scrieri e doamna Margareta Moldovan.

Din public.)*

Declarațiune.

Dl Leontin Simonescu, secretar metropolită și membru al mai multor societăți și corporațiuni »și-a permis a mă insulta și calumnia în mod pe cât de temerar, pe atât de infam. — Cerîndu-i eu pentru aceste injurii satisfacție cavalerescă: aceasta nu numai »mi-a denegat-o fără motiv, ci a avut cîutezanța să mă insulte și mai departe. — Publicul condus de bun simț și corectitate, cred a-i face servicii, când pentru orientare, îi aduc acestea spre știre.

Sibiu, 28 Aprilie n. 1899.

Dr. C. Mesestian.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă. Red.

Cure naturale

(fără medicamente)

prin

Soare, Aer, Apă,

Dietă și Massage

(Thure Brandt)

aplicate cu rezultat bun la toate morburile abdominale și de nervi, la afecțiuni catarrhalice de larynge și plămîni, la morburile de piele, la afecțiuni artritice și rheumatice, la Scrophulosa, Rhachitis, Diabetes, la toate morburile și debilitățile genitale.

Inst tut de băi naturale Rikl-brunn în Vêrșet.

Prețuri moderate. — Prospecte gratis.

A. Velitsek, Dr. A. Codarean, dirigentul tehnic al medicul institutului institutului. [118 4-5]

Pentru redacție și editură responsabil: Andrei Baileș Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: V. H. Dressandt.

Metasă Henneberg

(HENNEBERG-SEIDE)

— veritabilă numai dacă e procurată din fabricile mele —

neagră, albă și colorată de la 45 cr. până la 14.65 de metru — lucie, vîrgată, carré, mustată, Damast etc. (cam 240 diferite) — calități și 2000 diferite culori și desennuri etc.

Pentru haine și bluze din fabrică. Privăților li se trimite franco și liber de vamă, în casă.

Mustre se trimit cu posta primă.

(4) 17-52

(In Elveția porto postal e dublu).

Fabricile de metasă ale lui G. Henneberg în Zürich,
(liferant de curte c. și r.)

Facem atenție, că dreptul de singur vînzător al renumitelor

biciclete „DIANA“ ale lui Dürkopp

le-am predat firmei

Gustav Dürr în Sibiu

și rugăm deci a se adresa exclusiv acestei firme în toate afacerile ce privesc fabricatul nostru.

Cu distinsă stimă

Dürkopp & Comp.

[107] 2-3

Friedrich Baumann,

Sibiu, Piața-mare nr. 12,

recomandă

noutăți ieftine de sezon,

obiecte de modă, manufactură, albituri și mărfuri cu cotul, între cari tepiohe, covoare, materii de vestimente de dame, bluze, parisoare și ploiere, artioli de bicioliști și turiști etc. etc.

Deposît în comisiune

la

Ferdinand Baumann, țesătorie premiata în Sebeșul-săsesc

cu prețuri originale de fabrică per cassa.

Cu prețuri de boltă conform preț-curentului ilustrat

albituri de lână normale originale

— singur veritabile —

[125] 2-6

ale profesorului Dr. Jaeger

din fabrica singur concesionată și premiata în diferite rînduri a lui

Fiii W. Benger în Bregenz.

Licitație benevolă.

Obiectele din rămasul Excelenței Sale fericitului arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, precum sînt: juaere, argintării, mobile, albituri, acareturi de casă, culina și de grădină, vinuri, vinarsuri, buți și butoaie, case, care și alte obiecte nesp cificavere, se vor vinde în licitație publică în zilele de 8, 9 și 10 Maiu st. n. a. c. totdeauna după prânz dela 3—6 ore, în localul reședinței arhiepiscopicești, strada Măcelarilor nr. 32.

Ceea-ce se aduce la cunoștință publică cu acel adaos, că sub prețul de extimare nu se va merge și că obiectele vîndute sînt a se solvi și transporta îndată.

[143] 2-3

Sibiu, la 25 Aprilie 1899.

În numele consist. archid. gr-or.

Ioan de Preda,

fiscal consist.

Pasta Pompadour,

inventată de Dr. A. Rix. Acest artol de înfrumșetare produce, după întrebuințare, un ten splendid de frumos, scutit de încreștături, și o culoare vie și nua pe obraz, chiar până în cele mai adânci bătrânețe. Delătură pistrii și petele de pe obraz. Prețul unui borcan 1 fl. 50 cr. Se capătă pretutindenea. Unde nu e deposît, se scrie lui Rix la Viena, Praterstrasse 16.

[138] 1-5

Deposît în Sibiu la: Gustav Meltzer, Carl Arz, fabricanți de săpun și lumini.

În viața întreagă

nu vi-se mai dă rara ocaziune de a pute ave pentru

numai 3 fl. 50 cr.

următoarea grandioasă colecție de obiecte:

15 obiecte 3 fl. 50 cr.

15 obiecte 3 fl. 50 cr.

1 Oroloj de buzunar reform-anker-remontoir, umblând punctual, cu garanție de trei ani.

1 lanț de goldin veritabil.

2 inele imitațiune de aur, în cel mai nou facon cu similitudina.

2 butoni de manchetă, aur-duble galoșat cu incuștoare mecanică.

1 foarte frumos ac de broș pentru dame.

8 chamiote (butoni de cămașe).

1 bonton-patent pentru gulere de cămașe.

1 foarte elegant ac de cravată.

1 tioc (cutie) pentru orolojii anker.

1 oglindă de buzunar în etui.

1 ac pentru bluze, aur de facon.

Toate aceste 15 obiecte de bijuterie la oaltă cu orolojii anker-remontoir costă numai

3 fl. 50 cr.

Trimeritele se fac fiecăruia pe lângă rambursă (Nachnahme).

În cas de a nu conveni obiectele, banii se vor restitu cu cea mai mare promptitudine, așa că pentru cumpărător este exchisă or-ec riscare.

Se capătă exclusiv numai dela firma de ciarnicario

[120] 3-6

Alfred Fischer,

Viena, I., Adlergasse nr. 10.

C. KLEMT,

fabrică de jaluși

Braunau în Boemia

recomandă nouele sale jaluși, ru-lete și obloane de lemn, de 6 ori premiate.

[127] 8-5

Preț-curenturi gratis.

Agenti

pentru mușterii privați se caută pre-tindenea.

Schimbare de local.

Subscribul își ia voe a face cunoscut onoratului public, că s'a strămutat cu farmacia (apotheca) în casa nouă din strada Turnului nr. 14.

Sibiu, în 28 Aprilie 1899.

cu stimă

Eugen Rummler,

Farmacia la „Crucea genezeză“, strada Turnului nr. 14.

[145] 1-3

Trufandale de saison

Icre de crap roși!

Icre negre de Astrahan!

Masline grecești excelente!

Halva de Constantinopol!

Unt de lemn franțuzesc!

Olei de în (în adins pentru noi tescuit).

Brânză sēcuiască proaspătă (în beșicute).

Cașcaval de Penteleu!

Brânză de Liptau!

Cremă de Carpați (picantă)!

Totdeauna proaspete, din prima calitate și cu pre-țuri moderate, la

„Concordia“,

societate comercială pe acții,

Sibiu.

[131] 2-3

Deschiderea băii de iod, sare și noroiu în Ocna

(Vizakna, lângă Sibiu în Transilvania)

cea mai puternică baie de pe lume de iod și sare, cu apă liberă de gipst, care este deci cea mai curată apă

salină pentru folosința de cură internă.

Conține în 1000 de părți de apă tőkölänă Jodnatriu 0.25, adică de 12 ori mai mult decât Lipnic (Jodnatriu 0.02) și de 6 ori mai mult decât Hall (Jodnatriu 0.04)

Seson de cură Maiu — Septemvrie.

Ca arîndatorii băii dela Ocna, avem onoarea a anunța, că atât băile cele reci, cât și cele calde de iod, sare și noroiu, precum și izvoarele saline prețuite și curate de beut, se vor deschide Lunii, în 1 Maiu a c

Izvoarele de cură și băile din păturile de sare din Vizakna (Ocna) au avut efect eminent la următoarele morhuri: scrofulosa, gicht, reumatism cronic de munculatură și glesne, otrăvire cronică cu argint viu, boale de sânge (gălbinare și anemie la fete ce sînt în desvoltare), boale de piele, umflături de spînd, fi at și limfe, rane la onse, rachitis, morhuri de femei (scursuri albe), neuralgie (ischias), greutăți la urinare, îngrădare etc.

Cele două rîcoritoare și curate izvoare saline de beut (izvoarele Josef și Szachenyi) au fost supuse în Cluj unei analize chimice oficioase și au fost recunoscute ca „apte pentru cura de beut“ prin o uniformă apreciere alor doi eminenti profesori universitari, a dlui profesor Dr. Fubinyi, chimic și a dlui Dr. Purjesz, dela clinica internă, și adică cu putere vindecătoare pentru boale catarale, catar de gât, de laringe, de plămîni, de nas, gâtlej (influența și urmările ei), stomach, intestine, la organele de urinat (catar de beșică, de răunchi și petri în beșică), easudat în piept și stomach, umflătură de ficat, spînd de gâtci, în contra veninului și a gălbîndei, a constipațiunei, hemoroide, boale de femei (scursuri) și în sfîrșit în contra anemiei și a gălbîndei la băieți scrofulosi. Pentru toate aceste recomandăm cu insistență p. t. publicului izvoarele noastre salutare.

Pentru întărirea corpului băieților bolnavi și a le face posibilă inhalarea aerului bogat de oson din apropierea lacurilor saline, s'a pus la cale și înființarea unui loc de joc și gimnastică. Pe lângă aceasta s'a mai înființat în ante cu 5 ani spre plăcerea oaspeților de cură un parc, foarte frumos și mare.

Musică de cură de 2 ori pe zi.

Prospecte expediază gratis și franco arîndatorii de baie la cererea fiecăruia. La cercetări multe invită

cu toată stima

Göllner, Unterer și Pankiewicz,

arîndatori de bai.

Ocna, în Aprilie 1899.

[135] 8-3